

Onsdagen den 1 december 2004 dödades en hund av varg i den lilla byn Ringvattnet i norra Jämtland. Vargen stannade kvar i byns närhet. DNA-prov visade att den var en invandrare österifrån och därmed en genetiskt mycket värdefull individ. Trots detta slutade vargens liv med ett lagligt skott torsdagen den 17 februari 2005 kl. 02.00.

Foto: Länsstyrelsen Jämtlands län

Vargen i Ringvattnet, skjuten efter beslut av Naturvårdsverket.

Vargen satte jämtländska Ringvattnet på kartan

Vem hade hört talas om Ringvattnet innan vargen kom till byn? En insändarskribent i lokalpressen noterade att vargen lyckats med något som inte ens den bästa PR-konsult skulle ha klarat – på några veckor var byn rikskänd.

Svenska Jägareförbundets regionala representant, som har jaktmarker i området och fritidshus i byn, uttalade "Som jag ser det råder det i det här fallet ingen som helst tvekan om att detta är en sjuk varg med ett i högsta grad sjukligt beteende som bara måste tas bort." Hon ansökte om skydds jakt.

Den 9 december beslutade Naturvårdsverket om skydds jakt på vargen mot bakgrund av, som man uttrycker det, "det sällsynt oskygga beteende den uppvisat." I beslutet fanns dock villkor att skrämselförsök först skulle genomföras och att vargens ursprung skulle fastställas innan jakt tilläts.

Vargen lämnade visserligen sina spår i byn var och varannan natt, men det var få som faktiskt observerade den. Enligt länsstyrelsens rovdjursansvarige, Magnus Kristoffersson, visade vargens flyktbeteende att den var skyggare än "normalvargen" och Viltskadecenters försök att med knallskott skrämja vargen från byn misslyckades på grund av att den var så skygg att man inte kom inom skotthåll.

DNA-PROV VISADE ATT vargen var en invandrare österifrån och det beslutades, för att kunna före-

bygga skador på rennäringen, att den skulle förvaltningsmärkas. Vargen befann sig utanför åretruntmarkerna och hade inte orsakat några stora skador, trefem renar hade hittats döda. Den 6 januari sattes GPS-sändare på vargen. Viltskadecenter gjorde, tillsammans med länsstyrelsen, nya resultatlösa skrämselförsök. Byborna uppfattade det som att de hade fått löfte om att vargen skulle tas bort om den inte självmant gav sig iväg och inkom med en ny skydds jaktansökan till Naturvårdsverket.

Den 25 januari träffade SRF-representanter Naturvårdsverket och fick besked om att ett sista intensivförsök att störa vargen bort från Ringvattnet skulle genomföras. Under perioden 31 januari – 4 februari stöttes vargen bort från byn. Den valde själv riktning och fart, men gavs inte tillfälle att vända tillbaka till byn då man lög med kottrar någon kilometer bakom vargen (med hjälp av sändaren visste man var den befann sig). Den förflyttade

sig 4 1/2 mil västerut från byn. Olyckligtvis in i ett område med ren.

Den 5 februari tog sig vargen, på några timmar, tillbaka till byn. Vad som hände är oklart och föremål för polisutredning. Trots att förundersökning om eventuellt jaktbrott pågick kom Naturvårdsverkets skydds jaktbeslut den 14 februari. I beslutet sägs att "De skador på tamdjur som vargen orsakat är samman taget inte så allvarliga att det i sig kan motivera ett beslut om skydds jakt... (vargen hade dödat en hund och 11-12 renar)... Naturvårdsverket bedömer att den aktuella vargen, genom att under en längre tid uppehålla sig i och i närheten av byn Ringvattnet, förorsakat sådan allvarlig olägenhet som avses i 27§ jaktförordningen." Beslutet gällde ett begränsat område i och omkring byn. "Jakten får ske under hela dygnet" och "Jakten får bedrivas från stillastående motorfordon samt med hjälp av belysning."

TRE INFORMATIONS MÖTEN HAR hållits i Ringvattnet. På det sista, den 16 februari, deltog Naturvårdsverket. Enligt jägareförbundets representant fick byborna då svar på många av sina frågor.

Några timmar senare, klockan 02.00 den 17 februari, sköts vargen. Hade historien utvecklats annorlunda om Naturvårdsverket i ett tidigt skede på plats talat med byborna? På frågan om byborna hade varit medvetna om vargens existens om det hade varit barmark, har Magnus Kristoffersson vid upprepade tillfällen svarat "Med största sannolikhet hade man inte varit det." Bedömdes vargen förorsaka allvarlig olägenhet på grund av spår i snön?

Vad händer med människors jaktetiska uppfattning när Naturvårdsverket ger tillstånd till dygnetrunt jakt och användande av motorfordon?

Ringvattnetvargen är död men frågan om hur ärendet hanteras lever vidare.

KARIN ERICSON